

Sygn. akt: I C 903/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 29 sierpnia 2017r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Yuliya Kaczor

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2017r

sprawy z powództwa M. L.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. L. kwotę 6 184,77 zł. (sześć tysięcy sto osiemdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 lutego 2016r do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. L. kwotę 3 327 zł. (trzy tysiące trzysta dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 903/16

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 czerwca 2016 r. (data nadania w placówce pocztowej operatora wyznaczonego) M. L. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, iż pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. zobowiązany jest zapłacić na rzecz powoda kwotę 6.184,77 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 5 lutego 2016 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Natomiast w przypadku skierowania sprawy do rozpoznania w postępowaniu zwykłym lub w przypadku skutecznego wniesienia przez pozwanego sprzeciwu powód domagał się zasądzenia powyższych kwot wraz z kosztami postępowania sądowego, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Uzasadniając pozew M. L. wskazał, iż 5 stycznia 2016 r. miała miejsce kolizja drogowa, w której uszkodzony został samochód stanowiący jego własność. Następnie zgłosił tę szkodę w (...) S.A. w ramach systemu bezpośredniej likwidacji szkody, gdyż w tym zakładzie ubezpieczeń wykupił polisę OC uszkodzonego samochodu. Natomiast sprawca szkody był ubezpieczony w zakresie OC w pozwanym (...) U. S.A.

W ocenie powoda wysokość przyznanego mu i wypłaconego przez (...) S.A. odszkodowania została znacznie zaniżona, gdyż z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu otrzymał jedynie 3.490,09 zł. Jego zdaniem, zakres uszkodzeń nie był pomiędzy stronami sporny. Wobec tego powód zlecił rzeczoznawcy oszacowanie rzeczywistych kosztów naprawy i ze sporządzonego kosztorysu wynikało, iż powinny one wynosić 9.788,60 zł.

Ponieważ M. L. – jak twierdził – zawarł z (...) S.A. umowę zlecenia likwidacji przedmiotowej szkody i jednocześnie przelewu wierzytelności z tytułu prawa do odszkodowania za uszkodzony pojazd do wysokości wypłaconej kwoty

świadczenia, dlatego też zwrócił się bezpośrednio do pozwanego (...) U. S.A. o dopłatę odszkodowania. Wniosek ten nie został jednak uwzględniony. W konsekwencji – w ocenie powoda – wystąpienie z pozwem stało się konieczne.

Wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym sprawa została skierowana do rozpoznania na rozprawie.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej: (...) lub ubezpieczyciel) w odpowiedzi na pozew domagał się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany ubezpieczyciel zakwestionował zgłoszone roszczenie tak co do zasady, jak i wysokości. Jego zdaniem bezzasadnie zostały przez powoda zawyżone koszty naprawy. W ocenie (...) zasadnicze znaczenie w niniejszej sprawie miało to, czy powód naprawił uszkodzony samochód, czy nie. Gdyby bowiem do naprawy doszło, to ubezpieczyciel – jak twierdził – byłby zobowiązany do zwrotu poszkodowanemu rzeczywistych kosztów tej naprawy wykazanych rachunkami i fakturami. Jedynie w sytuacji, gdyby taka naprawa nie została wykonana, to wówczas możliwe jest ustalenie kosztów restytucji do stanu przed wypadkiem metodą kosztorysową, tj. jako symulacja kosztów ewentualnej naprawy.

Ubezpieczyciel zwrócił również uwagę, że – jego zdaniem – z uwagi na wiek uszkodzonego pojazdu w chwili zdarzenia (rok produkcji 2006) oraz jego przebieg (255 tys. km), uzasadnione byłoby zastosowanie nieoryginalnych, a przez to tańszych, części zamiennych przy jego naprawie.

Jednocześnie pozwany wniósł o zawiadomienie sprawcy szkody o toczącym się procesie oraz o wezwaniu go do wzięcia w nim udziału w charakterze interwenienta ubocznego. Wniosek uzasadnił tym, że sprawca szkody – jak wynikało z notatki policyjnej – zbiegł z miejsca zdarzenia. Tymczasem, argumentował pozwany, w przypadku przegrania niniejszego procesu, zgodnie z treścią art. 43 pkt 4 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, będzie mu przysługiwać roszczenie regresowe do sprawcy szkody.

Sąd – zgodnie z wnioskiem pozwanego – podjął próbę zawiadomienia o toczącym się procesie i możliwości przystąpienia do niego w charakterze interwenienta ubocznego sprawcy szkody, jednak, jak wynikało z informacji umieszczonej przez doręczyciela na kopercie, adresat tego zawiadomienia zmarł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 stycznia 2016 r. około godziny 13:00 w G., na skrzyżowaniu ul. (...) D. i ul. (...) miała miejsce kolizja drogową. W jej wyniku uszkodzony został samochód A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność powoda.

Sprawca szkody był ubezpieczony w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. z siedzibą w W., natomiast powód zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z (...) S.A. z siedzibą w W..

W wyniku powyższej kolizji uszkodzeniu w samochodzie powoda uległ zderzak przedni wraz ze wspornikiem zewnętrznym lewym, krata wlotu powietrza, osłona mechanizmu wycieraczek, reflektor lewy, żarówka łukowa, nadkole przednie lewe, zbiornik spryskiwacza dolny i błotnik przedni lewy.

Powód samochodu swego nie naprawił. Zgłosił natomiast tę szkodę, w ramach systemu bezpośredniej likwidacji szkody, w (...) S.A., zawierając jednocześnie z tym ubezpieczycielem umowę zlecenia likwidacji szkody i umowę przelewu wierzytelności z tytułu prawa do odszkodowania za uszkodzony pojazd do wysokości wypłaconego przez (...) S.A. świadczenia pieniężnego.

(...) S.A. po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznało powodowi i wypłaciło w ramach systemu bezpośredniej likwidacji szkody kwotę 3.690,09 zł tytułem odszkodowania.

Powód nie zgodził się z wysokością przyznanego odszkodowania i złożył odwołanie bezpośrednio do ubezpieczyciela sprawcy, czyli (...). Odwołanie jego pozostało bez odpowiedzi ze strony pozwanego.

okoliczności bezsporne

Koszt przywrócenia samochodu powoda do stanu sprzed kolizji, zakładając użycie oryginalnych części zamiennych oraz przyjmując wysokość stawek roboczogodzin dla prac blacharskich i lakierniczych odpowiednio 110,- zł i 130 zł, wynosiłby 10.614,01 zł. Natomiast, gdyby zamiast części oryginalnych zastosowano części zamienne innych producentów wykonane w standardzie (...) i O, to koszt przywrócenia tego pojazdu do stanu poprzedniego wynosiłby 6.782,21 zł.

dowód: pisemna opinia biegłego sądowego mgr inż. P. K. – k. 142-152.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny w swej przeważającej części w ogóle nie był sporny między stronami. W tym zakresie Sąd ustalił go w oparciu o oświadczenia stron zawarte w ich pismach procesowych, a pomocniczo także w oparciu o dokumenty złożone przez strony do akt sprawy, których autentyczności, bądź też zgodności z oryginałami żadna ze stron nie kwestionowała.

Jedynym spornym elementem stanu faktycznego istotnym ze względu na przedmiot sporu był koszt przywrócenia samochodu powoda do stanu sprzed kolizji drogowej z 5 stycznia 2016 r. W tym zakresie – wobec sprzeczności stanowisk stron oraz złożenia stosownego wniosku dowodowego przez stronę powodową – Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego do spraw wyceny pojazdów samochodowych.

W sporządzonej na polecenie Sądu opinii z 21 lutego 2017 r. biegły sądowy mgr inż. P. K. ustalił koszt naprawy tego samochodu na kwotę 10.614,01 zł przy zastosowaniu oryginalnych, fabrycznie nowych części zamiennych. Natomiast w przypadku zastosowania części (...) i O, nie będących częściami oryginalnymi, koszt tej naprawy wynosiłby 6.782,21 zł.

Sąd oparł swe ustalenia w zakresie wysokości kosztów przywrócenia stanu technicznego samochodu A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) do stanu sprzed kolizji drogowej z 5 stycznia 2016 r. właśnie na pisemnej opinii biegłego sądowego mgr inż. P. K., gdyż jest ona wiarygodna i stanowi pełnowartościowy dowód na powyższą okoliczność, z uwagi na fakt, iż została sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę fachową z zakresu wyceny pojazdów samochodowych. Biegły poprawnie zanalizował stan faktyczny, prawidłowo zgromadził materiały potrzebne do wydania opinii i sporządził ją, uwzględniając wszystkie aspekty sprawy. Zdaniem Sądu, złożona opinia jest jasna, logiczna i wewnętrznie niesprzeczna, stąd nie ma podstaw do kwestionowania wniosków w niej zawartych.

Sąd podzielił w całości ustalenia biegłego, mając na względzie jego długoletnie doświadczenie zarówno zawodowe, jak i procesowe w charakterze biegłego sądowego.

W niniejszym procesie powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 6.184,77 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 lutego 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wyrównania uszczerbku majątkowego powstałego po jego stronie wskutek uszkodzenia pojazdu, stanowiącego jego własność, z winy kierującego pojazdem ubezpieczonym od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pozwany w niniejszym procesie nie kwestionował swej odpowiedzialności co do zasady. Kwestią sporną pozostawała wysokość uzasadnionych i celowych kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu.

Normatywną podstawą odpowiedzialności pozwanego są art. 805 k.c. oraz art. 822 k.c. i art. 824¹ k.c.

Zgodnie z art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie - przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Art. 822 § 2 k.c. stanowi, iż umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. Z treści przepisu art. 822 § 4 k.c. wynika natomiast, iż uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Art. 824¹ § 1 k.c. stanowi natomiast, że o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.

Z treści art. 13 ust. 2 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm.) wynika, iż w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie. Przy czym niesporne w niniejszej sprawie było to, iż odpowiedzialność pozwanego wynika z umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, wiążącej pozwanego ze sprawcą szkody.

W niniejszej sprawie należy mieć również na względzie treść art. 361 § 1 k.c., który stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, oraz treść art. 363 § 1 k.c. który stanowi, iż co do zasady naprawienie szkody winno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, przy czym gdyby przywrócenie do stanu poprzedniego pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 13 czerwca 2003 r. (sygn. akt III CZP 32/03) odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Sąd Najwyższy podkreślił także, iż jeżeli poniesione przez poszkodowanego koszty naprawy samochodu odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku i jednocześnie można te koszty zaliczyć do kategorii niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy, ubezpieczyciel nie ma uzasadnionych podstaw do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiadającego wspomnianym kosztom. W rezultacie należy przyjąć, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego, obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku usług naprawczych.

Zasadny koszt naprawy pojazdu powoda Sąd ustalił w oparciu o sporządzoną opinię biegłego na kwotę 10.614,01 zł przyjmując, że zasadne jest zastosowanie w sprawie cen części oryginalnych. Biegły przyjął stawki roboczogodzin prac mechanicznych i blacharskich na poziomie 110,- zł, a prac lakierniczych – 130,- zł. Takie stawki zostały wskazane przez powoda. Biegły w swej opinii stwierdził, że stawki te są poniżej stawek uśrednionych podawanych w komunikacie (...) Izby Rzemieślniczej Małych i Średnich (...), jak również poniżej stawek ustalonych przez biegłego bezpośrednio w piętnastu warsztatach naprawczych i nie są zawyżone. Zdaniem Sądu takie ustalenie opinii jest w pełni uzasadnione.

Podkreślić należy, że w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego, osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego. Do wydatków tych należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy (por. m.in. wyrok SN z 20.11.1970 r., sygn. akt II CR 425/72). Zakład ubezpieczeń, jako strona umowy

ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, nie ma żadnych podstaw do narzucania osobie trzeciej nie będącej stroną umowy – tj. poszkodowanemu – jakichkolwiek obowiązków w zakresie dotyczącym sposobu naprawy samochodu, w tym poszukiwania firmy sprzedającej części najtaniej (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2003 r., sygn. akt III CZP 32/03).

Powód nie przedstawił faktury za naprawę pojazdu w niniejszym procesie, a pozwany nie wykazał, żeby koszty naprawy pojazdu powoda odbiegały od tych celowych i zasadnych określonych co do wartości przez biegłego. Uszkodzeniu w wypadku uległy części oryginalne, a celem naprawy jest przywrócenie stanu pojazdu sprzed kolizji. Wskazać należy, iż w przypadku, gdy odszkodowanie ustalone jest w oparciu jedynie o metodę kosztorysową, a poszkodowany nie przedstawia faktury za naprawę pojazdu, to nie ma to znaczenia dla powstania obowiązku wypłaty odszkodowania (uchwała SN z 17 maja 2007 r., sygn. akt III CZP 150/06). Również Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 22 lutego 2007 r. (sygn. akt I ACa 1179/06) wskazał, iż szkoda, która powstaje wskutek wypadku komunikacyjnego, podlega naprawieniu według zasad określonych w art. 363 § 2 k.c. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać. Odszkodowanie ma bowiem wyrównać uszczerbek majątkowy jakiego doznał poszkodowany w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę.

W przypadku, gdyby uwzględnić przy naprawie szkody części nowe, ale pochodzące od innych dostawców niż producent samochodu, nie ma gwarancji, że spełniały one te same wymogi co do wymogów bezpieczeństwa i trwałości, co części oryginalne. Poza tym, to pozwany ubezpieczyciel musiałby w toku niniejszego procesu wykazać, że restytucja stanu sprzed wypadku jest możliwa także przy zastosowaniu takich nieoryginalnych części zamiennych lub też, że zastosowanie części oryginalnych doprowadziłoby do nieuzasadnionego wzbogacenia poszkodowanego. Żadnej z tych okoliczności jednak pozwany ubezpieczyciel nie wykazał.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz uwzględniając wysokość cen części zamiennych przyjętych i wyliczonych przez biegłego sądowego, Sąd uznał, iż wysokość szkody, jaką poniósł powód, wynosiła 10.614,01 zł i kwota ta stanowi rzeczywisty i ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy pojazdu powoda. Skoro zaś bezspornie powód otrzymał już od pozwanego (za pośrednictwem (...) S.A.) z tego tytułu kwotę 3.490,09 zł, a w sprawie niniejszej dochodzi zapłaty kwoty 6.184,77 zł, to taka właśnie kwota została w punkcie 1. wyroku na podstawie art. 822 § 1 i § 4 k.c. w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c. i art. 363 § 1 k.c. zasądzona, gdyż jest ona niższa niż różnica pomiędzy kwotą należną a już wypłaconą.

Odsetki ustawowe za opóźnienie od tej kwoty zostały zasądzone od 5 lutego 2016 r. do dnia zapłaty. Data, od której zasądzono odsetki ustawowe za opóźnienie została ustalona na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c.

Bezzasadny był w tym kontekście zarzut pozwanego, jakoby dopiero od 3 lutego 2016 r. (dzień wezwania pozwanego przez powoda o dopłatę odszkodowania) należało liczyć trzydziestodniowy termin likwidacji szkody przewidziany w art. 817 § 1 k.c. Likwidacja szkody została bowiem przeprowadzona za pośrednictwem (...) S.A. i zakończona decyzją o przyznaniu odszkodowania z 27 stycznia 2016 r. W konsekwencji powód był uprawniony domagać się odsetek ustawowych od dochodzonej kwoty już od 5 lutego 2016 r., czyli niezwłocznie po wezwaniu pozwanego do spełnienia tego świadczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2. na podstawie art. 98 §§ 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. Na zasądzoną z tego tytułu kwotę 3.327,- zł składały się:

- koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400,- zł ustalone na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 – w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia pozwu) powiększone od opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17,- zł),
- kwota 310,- zł tytułem opłaty od pozwu, uiszczonej przez powoda zgodnie z treścią art. 13 ust. 1 i art. 21 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 623) oraz

- kwota 600,- zł tytułem zwrotu części kosztów opinii biegłego sądowego pokrytych z zaliczki wpłaconej przez powodów (pozostała część kosztów opinii biegłego została pokryta tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, a następnie rozliczona z zaliczki wpłaconej przez pozwanego).